

fog jöni, szíve hangosan ver, szeme lángol, bőséges könyeket önt. Sír, reszket boszujában és fájdalomában. Szép ő e barátságban! felséges nyájasságában! Milly barátot veszte-el amaz! Ez négy eredeti ívet ad a nyomtatásba! — De ahi! beszél-jük-el neki, hogy barátja megszabadult a haram-jáktól, 's csak meghűtés miatt halt-meg, ekkor nem fog többé könyeket, nem fájdalmat találni, szíve jéghidegségű marad. Mások voltak X.-nek képzeleti, melyeket nem vala képes kifejezni, jelenleg X. azoly gondolatokat is közöl, melyek övéi soha sem valának. Mai nap a' tudós X. újradolgozás által megváltoztatja a' jeles versszakaszokat, melyeket X. a' költő hagyott rá. A' hagyónak képzeletit keringésbe hozza, pénzé teszi azokat, és játszik velök a' literatúrai pénzváltóhelyen. —

X. a' költő ösmeretlen maradt volna és éhbél nallandott-ki a' világból; a' tudós X. fényes neve mellett emészthetlenségben végzendí életét.

Huszdik évében, mint költő, X. a' folyó víznek, a' repülő madárnak, az elvonuló fellegnek nézdegelésében tölté napjait; minden apróság lekötölezhető őt; jelenleg minden unalmára van. 'S hogyan lehetne ez másképp! X. a' költő meghalt 's csak a' tudós maradt-féa. PL.

NYILT LEVÉL.

FIGYELMEZTETÉS. — Egyike a' leggyalázatosabb szokásoknak kezd írói világunk' csekély körébe belpózní — a' hazudozás. Ezen undok vétek, mely egy embert a' társas körökben is legnagyobb szégyennel és gyalázzattal illet, most a' cselekvőség nyilvános színelyére is bátorodik föllépni, 's úzte ott, tudtom szeript, már négy ízben garázdálkodásit. Tudniillik: némelly illyes emberek híreket koholgatnak, bökvérseket csinálgatnak, a' mi még magában mind semmi, sőt némileg dicséretet is érdemel, mert részvétet mutat a' közügy iránt és szorgalmatosságot; de ugyanezen emberek idegen neveket raknak írataik alá, 's ez az, a' mi leggyalázatosabb. Így történt pedig: 1ször midőn az X. et Comp. nevében egy hiúbalvól fenyegetésekkel rakott levél játszdottatott a' szín-igazgatóság' kezébe, melyről is a' Rajzolatok' mult felévi számaiban volt szó. 2szor midőn „P—a Károlyi Budáról“ aláírás alatt hírek közöltettek az erdélyi Társalkodóban; mely aláírás által világos, hogy az író Pekháta Károlyt akará értetni, minthogy senkit mást nem tudhatunk az ösmeretesebb nevek közül, melyre az rá illeszthető volna. 3szor legközelebb a' Társ-

salkodóban bökvértek jöttek-ki nagy részint az X. et Comp. és a' Rajzolatok' gunyolására, 's ezek közt kettő alatt ez áll: M. J. és H...a. Én gyanakodni nem akarok, csak azt mondom-el, a' mit mindenki azonnal gondolhatott, mi szerint azon M. J. azért van oda téve, hogy értessek alatta Munkácsy János — különben szeretnék magamnak mutattni oly nevet, mely ugyanazon betűkkel kezdődjén, a' két hazában Munkácsy Jánosnál ösmeretesebb volna, mert csak így lehetne elkerülni, hogy mást és ne őt tartsák a' bökvers' írójának. A' mi továbbá csekély magam' legcsekélyebb nevét illeti, a' Társalkodó' szerkesztőjétől kezdve nehányan mindazon lap' mind a' Rajzolatok' olvasói közül tudják, hogy nevem' azon két betűt névjegy gyanánt használni néha szokásom. — Mind ez utósó három vád ellen azt lehetne mondani, hogy más nevek is kezdődhetnek, vagy környeződhetnek ugyanazon betűkkel. Ez ugyan igaz, de azon más nevéeknek épen azért volna kötelességök, neveket egészen kiírni, avagy más álnevet használni, ne különben — mint eddig történt — az írónak más gondoltassék. Egyebiránt pedig a' legvilágosabb dolog, hogy mind ez csupán azért lön írva így, hogy az említett nevek értesseken általa, 's szükségképen azoknak is kell értetniök, minthogy az olvasó közönség még eddig nem ösmer másokat, kiknek neveik azon betűkkel kezdődnének vagy környeződnének.

A' ki elég szemtelen, hazudni egy közönség előtt (bocsánatot uraim, kiket a' dolog érdekel; valódi nevét kell mindennek megadnom, hogy a' tett' undokasága annál inkább kitünvén, könnyebben rezenjenek-el tőle könnyelmű elkövetői), a' ki — mondom — erre képes, ám tegye; ha ő nem szégyeli magát ilyeneket elkövetni, másnak még kevesebb 's nekem épen a' legkevesebb közöm lesz hozzá; de midőn valaki hazudik 's egyszersmind felebarátját rágalmazza, ez már valóban undok, ez már valóban gyalázatos cselekedet. Rágalom pedig: alávaló fenyegetéseket közleni más neve alatt (ezt tevék az X. et Comp. nevével); rágalom: kokolt híreket közleni más neve alatt (ezt tevék P—a Károlyi nevével); rágalom: gunyvereket közleni más neve alatt (ezt tették az M. J. és H...a. aláírásokkal). — Mind ezeket csak azért adtam-elő hosszabbaesnek, hogy vegyék szívökre az illyeket cselekvők tettök' undokságát, térjenek magokba, 's literátorink' számát hazug személyekkel (mert a' tett mindig a' személyt bélyegzi) ne szaporítsák; — illy undokságtól mentek valánk mind eddig; de ha

nem leszünk ezentúl, bizonyára közös lesz a' szé-
gyen, melly ránk ebből eredni fog.

Sajnálom én azt nagyon, ha e' felszólalásomra bárholné egy ellenszózót kerekednék; véleményen szerint nem mutatna az mást, mint megátalkodott-
ságot 's további buzdítást másokra is, hogy e' tettet ne nézzék olly gyalázatosnak, minő különben az. Sajnálom azt is, hogy sértenem kellett azokat, kik hasonlókat követtek-el, cselekedetüket igaz néven nevezze; de felszólalásom valódi jó-akarásból és literaturánk iránti részvétből történt, 's a' ki nem tartja azt, a' mit én tartok, ám beszéljen tovább is szóval és tettel, én az egyszer írottat megírattnak tartom, 's ugy vélem, tanácsom, melly szerint igen ohajtanám, hogy illy gyalázatosságokkal mindenki hagyjon-fel, helyes, mert nem csak enyém, de — mint gondolni merem — az észé és becsületéértéé.

HAZUCHA.

TERMÉSZETI RITKASÁGOK.

1.) A' hires berlini professor, *Ehrenberg*, még ásványi ázalekférgeket is talált. Így p. o. a' közön-
séges agyag majd csupa állatokkákból áll 's a' csehországi bilini síkárpa (Polirschiefer), melly egész rétegeket alkot, 's rajta növényenyomatok is 's a' t. vannak, majd kizárólag illy férgekékből van összetéve, mellyek közül egy egy valami $\frac{1}{16}$ vonalnyi nagyságu. Ezen kőnek egy köbhüvelnyi térségén tehát legalább *negyvenegy ezer millió* állatocska van, mellyeknek kohanemű kül-
sejök fényesíti-ki a' köveket.

2.) Francia lapokban következő érdekes tudosi-
tást olvashatni: Egy nevezetes felfedezés tétetett Recoaro' közeleiben, (egy falu Lombardiában Vi-
cenzához közel) melly szerint egy itteni ásványvíz azon erővel bír, hogy a' köveket szétzuzza. Ha a' beteg darab ideig ezen forrás' vizét issza, a' kő magától szétporlik, a' nélkül hogy további orvos-
lásra volna szükség. Egy majd hetven esztendő-
s tyrolai fi mult évben megszabadult a' kövektől, da-
rab ideig ezen vizet iván; a' kő apró darabokban ment-el tőle. Dr. Brera, egy ügyes orvos, egy em-
lékiratot adott-ki ezen rendkívüli gyógymód felett, melly szerint a' meggyógyulás és gyógyító-erő fe-
lett nem lehet többé kételkedni.

3.) A' növényország számos példákat nyújt az anyagok' nagy eloszthatósága 's a' sejtszövetnek (text. cell.) hihetlen gyors kifejlése felől némelly növényekben. Így leheté tapasztalni, hogy egy bo-

vista giganteum egy éjjel töknyi nagyságra neve-
kedék. Ha már most Lindley professzorral azt vesz-
szük-fel, hogy e' növény' sejtlíkainak átmérője nem nagyobb $\frac{1}{100}$ vonalnyinál, akkor el kell azt is
fogadnunk, hogy egy illy terjedtségben legalább
47,000 millió sejtek foglaltatik. Ha már most ezen
kifejlés tizenkét óra alatt megy véghöz, egy órára
jő 4000 millió sejtlik, vagy is 96 milliónál több
egy perczre.

4.) Bizonyos Brugnelli nevű ur állatokon tett
próbák által kipihaltotta, hogy a' villósságon szék-
ső' felolvasztása ellenmég a' zöldlő ellen.

EGYVELGEK.

1.) M. Eduard, 32 éves, e' napokban Párisba
érkezett, magát egy fiatal szép leánynak bemuta-
tandó, kit nől akart venni. M. ur soha sem látta
az elvendőt. Hozzá sietett; — a' hölgy' ritka kel-
lemessége és szépsége, a' jószágos elfogadás a' szü-
lők' részéről elbódíták az ifju' esztét, 's szerelem-
mel telve tért lakába. Másnap a' családi lakoma
után, melly tiszteletre adatott, 's melly mellett a'
jövendő menyasszony' komorsága és tartzkodása
nem volt képes a' szerencsétlen szeretőt azon be-
nyomás iránt, mellyet tőn, felvilágosítani, L* ur
leányának meghagyásából hozzá ment 's minden
kitelhető kímélssel adá tudtára, hogy ez minden
tisztelet mellet érdemei iránt még fiatalnak tartja
magát a' házasságra. E' közlemény' keserítő olda-
lát az által akarta még szelidíteni, hogy kilá-
tást nyit a' házassági tervnek idővel ismét elővé-
telére, 's ezzel távozott. Alig folyt-el fél óra, mi-
dön az ifju' szobájában erős zörejt hallottak; fel-
török az ajtó, 's egy asztalkendőn függve talál-
ták őt szobája' ajtajában; lábainál egy asztal fek-
vék, mellyre hihetőleg szándékának teljesítése vé-
gett hágott, 's mellynek eldöntése okozható a' zö-
rejt. A' segedelem későn jöve. — M* egy özvegy-
nek egyetlen fia volt, igen hódító bánásmóddal
bíra, kellemes külseje volt, 's azonfelül anyai rész-
ről 300,000 franknyi örökségre várhatott.

2.) Everest úr, ki azon megjegyzést tette, hogy az
új holdnak többféle összeköttetése van az essővel,
nyolcz évig jegyzéket folytatott az évek négy első
hónapi essőiről, 's az új hold előtti és utáni essős
napokról. Mellyből nyilvános, hogy új hold előtt
a' második, ötödik, hatodik és hetedik napra, 's
új hold után a' hatodikon legbövebb esső van, úgy
hogy a' viz' 3455 hüvelynyi összes számából 2531 a'